

ВИТЯГ ІЗ ПРОТОКОЛУ № 9
ЗАСІДАННЯ КАФЕДРИ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
від 10 лютого 2022 року

ПРИСУТНІ: Гавриш М. М., Коваль Т. П., Папушина В. А., Приймак І. В., Торчинський М. М., Царалунга І. Б., Ющишина О. М., Янчишин А. М.

СЛУХАЛИ: Обговорення і затвердження результатів анкетування стейкхолдерів за ОП зі спеціальності 035.01 «Філологія. Українська мова та література» (за освітнім рівнем «магістр»).

ВИСТУПИЛИ: Торчинський М. М. проаналізував результати опитування стейкхолдерів стосовно ОП Філологія. Українська мова та література.

Восени ми обговорювали результати опитування магістрантів другого курсу за чотирма анкетами, а сьогодні ми повторно проаналізуємо відповіді респондентів про **якість викладання окремих дисциплін**, загалом 12 (попереднього разу характеризувалися всі дисципліни разом), а також дві анкети викладачів і по одній – випускників і працедавців.

1. Повторне анкетування проведене з усіх навчальних дисциплін, які викладалися в магістратурі, а це (в дужках подано скорочені назви):

Загальне мовознавство – **ЗМ**, викладач Гавриш М. М., 9 анкет;

Іноземна мова (за професійним спрямуванням) – **ІМ**, викладач Бідасюк Н. В., 9 анкет;

Лінгвістика тексту – **ЛТ**, викладач Царалунга І. Б., 9 анкет;

Методика викладання української літератури – **МВУЛ**, викладач Горячок І. В., 10 анкет;

Методика викладання української мови – **МВУМ**, викладач Подлевська Н. В., 9 анкет;

Методологія та організація наукової діяльності – **МОНД**, викладач Торчинський М. М., 9 анкет;

Основи етно- і соціолінгвістики – **ЕЛ**, викладач Гавриш М. М., 9 анкет;

Педагогіка і психологія вищої школи – **ПП**, викладач Райко В. В., 9 анкет

Проблемні питання української мови – **ППУМ**, викладач Торчинський М. М., 9 анкет;

Сучасна зарубіжна література – **СЗЛ**, викладач Папушина В. А.,

Теорія літератури і літературна критика – **ТЛ**, викладач Приймак І. В., 9 анкет;

Українська література та європейський контекст – **УЛ**, викладач Приймак І. В., 9 анкет.

Щоб не називати всі результати, ми відзначимо ті положення, де викладача оцінили лише на «5», а також ті, де є «1», «2», «3» або більше ніж дві «4» (вказано шифри предметів).

1. Повнота представлення навчальних дисциплін у MOODLe на початок семестру (наявність лекцій, практичних (лабораторних), контрольних заходів із зазначенням термінів їх здачі): «5» – **МВУЛ, МВУМ, МОНД, ППУМ, ТЛ, УЛ;**

«3» – **СЗЛ;** «2» – **СЗЛ.**

2. Актуальність та повнота лекційних матеріалів: «5» – **ЗМ, ЛТ, МВУЛ, МОНД, ППУМ, ТЛ, УЛ;**

«3» – **СЗЛ;** «2» – **СЗЛ.**

3. Корисність методичного забезпечення для Вашої підготовки до практичних (лабораторних), семінарських занять: «5» – **ЗМ, МВУЛ, МОНД, ППУМ, УЛ;**

«3» – **МВУМ,** дві «3» – **СЗЛ.**

4. Інформативність навчальних матеріалів для виконання самостійної роботи, розміщених у MOODLe: «5» – **ЗМ, МВУЛ, МОНД, ППУМ, ТЛ, УЛ;**

«3» – **СЗЛ;** «2» – **СЗЛ.**

5. Частота звернення Вами до навчальних матеріалів, розміщеними у MOODLe:

три «4» – **ІМ, СЗЛ;** «3» – **СЗЛ.**

6. Якість організації навчального процесу з дисципліни (проведення занять за розкладом, проведення консультацій, надання методичної допомоги студентам тощо): «5» – **ЛТ, МВУЛ, МОНД, ППУМ;**

три «4» – **СЗЛ.**

7. Оптимальне співвідношення аудиторних занять та самостійної роботи: «5» – **МВУЛ, МОНД, ППУМ, ТЛ, УЛ;**

три «4» – **СЗЛ;** «3» – **МВУМ.**

8. Вчасність відображення результатів Ваших навчальних досягнень в електронному журналі: «5» – **МВУЛ, МОНД, ППУМ;**

три «4» – **СЗЛ;** «2» – **МВУМ.**

9. Зацікавленість викладача навчальною дисципліною та успіхами студентів з дисципліни: «5» – **ЛТ, МВУЛ, МОНД, ППУМ;**

дві «3» – **СЗЛ;** «2» – **СЗЛ.**

10. Доступність викладання навчального матеріалу: «5» – **ЛТ, МВУЛ, МОНД, ППУМ, ТЛ, УЛ;**

три «4» – **СЗЛ.**

11. Уміння налагоджувати конструктивну взаємодію зі студентами (у т.ч. доброзичливість і такт по відношенню до студентів): «5» – **МВУЛ, МОНД, ППУМ;**

«3» – **ПП,** «2» – **СЗЛ.**

12. Об'єктивність оцінювання Ваших навчальних досягнень: «5» – **ЛТ, ПП, МВУЛ, МОНД, ППУМ;**

«3» – **СЗЛ;** «2» – **МВУМ.**

13. Задоволеність вивченим курсом в цілому: «5» – **МВУЛ, МОНД, ППУМ;**

«2» – **СЗЛ.**

14. Практична спрямованість курсу: «5» – **ЗМ, ІМ, МВУЛ, МОНД, ЕЛ, ПП, ППУМ, УЛ**;

дві «3» – **СЗЛ**.

15. Корисність курсу для Вашої майбутньої професійної діяльності та/або саморозвитку: «5» – **ЗМ, ЛТ, МВУЛ, МВУМ, МОНД, ЕЛ, ППУМ, УЛ**;

«3» – **СЗЛ**.

16. Рекомендація щодо вивчення курсу наступним поколінням студентів: «5» – **ЗМ, ЛТ, МВУЛ, МВУМ, МОНД, ЕЛ, ППУМ, УЛ**;

«3» – **СЗЛ**; «2» – **СЗЛ**.

На нашу думку, варто обговорити більш детально (сьогодні або найближчим часом) низку проблем, пов'язаних насамперед із викладанням сучасної зарубіжної літератури, а особливо – методики викладання української мови та педагогіки і психології вищої школи як обов'язкових. Проте насамперед варто викладачам цих та інших дисциплін звернути увагу на вказані недоліки.

2. Анкетування також проведене з усіх навчальних дисциплін, які викладалися в магістратурі в першому семестрі цього навчального року (в дужках подано скорочені назви):

Загальне мовознавство – **ЗМ**, викладач Гавриш М. М., 10 анкет;

Іноземна мова (за професійним спрямуванням) – **ІМ**, викладач Бідасюк Н. В., 10 анкет;

Порівняльна граматики слов'янських мов – **ПГ**, викладач Царалунга І. Б., 9 анкет;

Методика викладання філологічних дисциплін у ЗВО – **МВ**, викладач Подлевська Н. В., 9 анкет;

Основи етно- і соціолінгвістики – **ЕЛ**, викладач Гавриш М. М., 9 анкет;

Педагогіка і психологія вищої школи – **ПП**, викладач Райко В. В., 10 анкет

Теорія літератури і літературна критика – **ТЛ**, викладач Приймак І. В., 9 анкет;

Так само ми відзначимо ті положення, де викладача оцінили лише на «5», а також ті, де є «1», «2», «3» або більше ніж дві «4» (вказано шифри предметів).

1. Повнота представлення навчальних дисциплін у MOODLe на початок семестру (наявність лекцій, практичних (лабораторних), контрольних заходів із зазначенням термінів їх здачі): «5» – **ПГ, ЕЛ, ЗМ**;

«3» – **ПП, ІМ**.

2. Актуальність та повнота лекційних матеріалів: «5» – **ЗМ, ПГ**;

«3» – **ПП**; «2» – **ІМ**.

3. Корисність методичного забезпечення для Вашої підготовки до практичних (лабораторних), семінарських занять: «5» – **ЗМ, ПГ, ЕЛ**;

«3» – **ПП, ТЛ, ІМ**.

4. Інформативність навчальних матеріалів для виконання самостійної роботи, розміщених у MOODLe: «5» – **ПГ**;

три «4» – **МВ**, «3» – **ПП, ІМ**.

5. Частота звернення Вами до навчальних матеріалів, розміщеними у MOODLe:

три «4» – **ІМ, ТЛ, ПГ, ЕЛ, ЗМ, МВ**, «3» – **ПП, ІМ**, «1» – **ІМ**.

6. Якість організації навчального процесу з дисципліни (проведення занять за розкладом, проведення консультацій, надання методичної допомоги студентам тощо): «5» – **ЗМ**;

«3» – **ПП**, «1» – **ІМ**.

7. Оптимальне співвідношення аудиторних занять та самостійної роботи:

«3» – **ПП, ЕЛ, ІМ, ЗМ**.

8. Вчасність відображення результатів Ваших навчальних досягнень в електронному журналі:

п'ять «4» – **ТЛ**; «3» – **ПП, ЗМ**, «1» – **ІМ**.

9. Зацікавленість викладача навчальною дисципліною та успіхами студентів з дисципліни: «5» – **ТЛ, ЗМ**;

дві «3» – **ПП**; «1» – **ІМ**.

10. Доступність викладання навчального матеріалу:

«3» – **ПП**, «2» – **ІМ**.

11. Уміння налагоджувати конструктивну взаємодію зі студентами (у т.ч. доброзичливість і такт по відношенню до студентів): «5» – **ЗМ**;

три «4» – **МВ**, «3» – **ПП**, «2» – **ІМ**.

12. Об'єктивність оцінювання Ваших навчальних досягнень: «5» – **ПГ, ЕЛ, ЗМ**;

«3» – **ПП**; «2» – **ІМ**.

13. Задоволеність вивченням курсом в цілому: «5» – **ПГ, ЗМ**;

«3» – **ПП**, «1» – **ІМ**.

14. Практична спрямованість курсу: «5» – **ЗМ**;

три «4» – **МВ**, «3» – **ПП**, «2» – **ПП**.

15. Корисність курсу для Вашої майбутньої професійної діяльності та/або саморозвитку: «5» – **ТЛ, ЗМ**;

«3» – **ПП, ІМ**.

16. Рекомендація щодо вивчення курсу наступним поколінням студентів: «5» – **ЗМ, ТЛ**;

«3» – **ЕЛ, ІМ**, дві «3» – **ПП**.

Цьогорічне анкетування висвітлює проблеми викладання педагогіки і психології вищої школи та іноземної мови (за професійним спрямуванням), меншою мірою – інших дисциплін, причому деякі позиції (як-от: вчасність занесення оцінок в електронний журнал, якість організації навчального процесу тощо) покращити дуже легко, а щодо зміни кількості годин та інших пропозицій, то тут варто подумати. Загалом усім викладачам варто звернути увагу на вказані недоліки, щоб вони не повторювалися в анкетах у червні 2022 року.

3. Якість змісту та реалізації освітньої програми, її подальше удосконалення (ОП «Філологія. Українська мова та література»); 14

відповідей, зокрема гарант – 1,3 %; член проєктної групи – 6,7 %; викладач, який забезпечує освітній процес за цією програмою, – 66,7 %; інше – 13,3 %.

Цілі ОП відповідають місії та Стратегії розвитку Хмельницького національного університету: так – 93,3 %; ні – 6,7 %.

Цілі ОП та програмні результати навчання визначені з урахування пропозицій і потреб зовнішніх стейкхолдерів: роботодавців, випускників – 100 %; професійної спільноти – 93,3 %; академічної спільноти – 73,3 %; місцевих органів влади і місцевого самоврядування – 40 %.

Цілі ОП та програмні результати навчання визначені з урахуванням пропозицій і потреб внутрішніх стейкхолдерів: здобувачів вищої освіти – 100 %; науково-педагогічних працівників – 93,3 %; учасників фокус-груп і гаранта освітньої програми – 80 %; представників студентського самоврядування й адміністрації університету – 53,3 %.

Цілі ОП та програмні результати навчання визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, вимог ринку праці, досвіду вітчизняних ОП – 100 %; галузевого контексту – 60 %; регіонального контексту – 40 %; досвіду іноземних ОП – 26,7 %.

Програмні результати навчання, визначені в ОП, відповідають: Стандарту вищої освіти і внутрішнім нормативним документам – 93,3 %; Національній рамці кваліфікацій – 80 %; Професійному стандарту – 46,7 %; Довіднику кваліфікаційних характеристик професій – 40 %.

Студентоцентризований підхід та принципи академічної свободи для здобувачів, які навчаються на ОП, реалізується: можливістю вибору варіативних дисциплін, тем курсових та дипломних робіт, керівників кваліфікаційних робіт, тем есе, практичних і лабораторних робіт – 100 %; вибором баз практик – 93,3 %; визнанням результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, та перезарахуванням результатів навчання, здобутих на попередньому рівні, – 80 %; визнання результатів навчання за вітчизняною мобільністю – 66,7 %; визнання результатів навчання за міжнародним обміном – 53,3 %.

У здобувачів вищої освіти при викладанні дисципліни існує практика формування соціальних навичок: публічні виступи і дискусії – 100 %; колаборативне навчання – 93,3 %; робота в команді – 86,7 %; підготовка презентацій – 83,3 %; «мозковий штурм» – 53,3 %; тренінги і вирішення кейсів – 46,7 %; гейміфікація – 33,3 %; симуляції із максимальним залученням здобувачів – 13,3 %.

Навчання за дуальною формою впроваджено: так – 73,3 %; ні – 26,7 %.

На ОП існує практика визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності: в інших закладах освіти – 73,3 %; в іноземних закладах освіти – 20 %; не існує – 13,3 %.

Практика визнання результатів навчання здобувачів, отриманих у неформальній освіті, реалізується шляхом: перезарахування теми або дисципліни – 53,3 %; перезарахування розділу – 33,3 %; перезарахування 10 % від обсяг предмета – 20 %.

Інформування здобувачів вищої освіти про цілі, зміст і програмні результати навчання, критерії оцінювання з дисципліни здійснюється шляхом: ознайомлення з силабусом/робочою програмою в Модульному середовищі – 100 %; повідомлення викладачем на першому занятті – 93,3 %; ознайомлення із силабусом на сайті університету – 80 %; за допомогою месенджерів – 73,3 %; через персональну сторінку в Електронному журналі або електронну пошту – 53,3 %.

Поєднання навчальної і наукової діяльності на освітній програмі відбувається шляхом: оновлення змісту дисциплін за результатами наукових доробок викладачів та опублікування спільних наукових праць зі здобувачами – 100 %; стажування/підвищення кваліфікації – 93,3 %; участі у проєктах – 66,7 %.

Оновлення змісту дисципліни відбувається: за результатами наукових досліджень – 93,3 %; за результатами стажування – 86,7 %; шляхом вивчення тенденцій ринку праці – 80 %; за результатами проходження майстер-класів – 53,3 %; шляхом вивчення досвіду провідних закладів освіти – 73,3 %; за пропозиціями стейкхолдерів – 86,7 %.

Під час оновлення змісту навчальних дисциплін викладачі цікавляться думкою стейкхолдерів: роботодавців і науково-педагогічних працівників – 93,3 %; професійної спільноти, випускників, здобувачів вищої освіти й гаранта – 86,7 %; членів групи забезпечення – 80 %; академічної спільноти – 66,7 %; адміністрації університету – 60 %; представників студентського самоврядування – 53,3 %.

Інформацію про форми підсумкових контрольних заходів (іспит, залік) та критерії оцінювання результатів навчання з дисципліни до здобувачів вищої освіти доводяться: на першому занятті – 93,3 %; упродовж семестру на заняттях або в електронному журналі – 80 %; перед контрольним заходом або в робочій програмі – 60 %; в силабусі – 46,7 %.

Результати навчання здобувачів вищої освіти під час вивчення дисципліни дозволяють перевірити: контрольні роботи, тестовий контроль, участь у дискусіях (диспутах) – 93,3 %; виступи з доповідями на семінарах – 80 %; реферати – 66,7 %; звіти з практичних (лабораторних) робіт – 60 %; курсові роботи – 46,7 %.

Об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в межах дисципліни під час підсумкового контролю забезпечується: чіткими критеріями оцінювання – 100 %; однаковими умовами проведення контролю для всіх здобувачів – 86,7 %; дотриманням процедур контролю і можливістю оскарження результатів оцінювання – 80 %; неупередженістю та доброзичливістю, прийомом іспитів (захистом курсових робіт) комісією – 73,3 %; запрошення зовнішніх екзаменаторів – 20 %; анонімним оцінюванням – 6,7 %.

Високу якість вивчення дисципліни дозволяють гарантувати: роз'яснювальна робота зі здобувачами вищої освіти – 100 %; оновлення тематики індивідуальних завдань і дотримання вимог академічного письма – 86,7 %; використання програмно-технологічних засобів і вступна бесіда з

політики доброчесності – 80 %; рецензування академічних текстів – 60 %; анонімне опитування здобувачів – 33,3 %.

Здобувач вищої освіти за порушення доброчесності у межах дисципліни може бути притягнутий до таких видів академічної відповідальності, як: повторне проходження оцінювання – 93,3 %; усне попередження – 73,3 %; зміна теми індивідуального завдання – 60 %; зниження результатів оцінювання роботи або призначення додаткових контрольних заходів – 53,3 %.

Конкурентними перевагами щодо права викладання навчальної дисципліни на ОП є: базова освіта за фахом та стаж роботи – 100 %; наявність публікацій за змістом дисципліни і стажування за фахом – 93,3 %; наукова робота (канд. чи докторська дисертація) – 86,7 %; участь у міжнародних проєктах – 46,7 %; виробничий стаж – 26,7 %; професіоналізм практика – 6,7 %.

До читання свого курсу залучаються зовнішні стейкхолдери: професіонали-практики – 60 %; гостьові лектори з інших ЗВО – 46,7 %; випускники, які працюють за фахом, та роботодавці із відповідної галузі – 40 %; експерти галузі – 20 %.

Упродовж поточного навчального року для удосконалення педагогічної майстерності та фахової компетентності пройдено: внутрішні курси підвищення кваліфікації у ХНУ або кафедральний методичний семінар – 80 %; стажування на підприємствах – 73,3 %; різноманітні короткострокові курси – 40 %; неформальну освіту – 26,7 %; курси вивчення іноземних мов або здобуття другої вищої освіти – 6,7 %.

Для стимулювання професійної активності в університеті впродовж останніх 3-х років застосовувалися: грамота/ подяка – 66,7 %; преміювання за захист – 33,3 %; преміювання за високі місця за результатами щорічного рейтингового оцінювання – 26,7 %; занесення на Дошку пошани – 13,3 %; нагороди, відзнаки – 6,7 %.

Під час викладання навчальної дисципліни викладачами використовується таке навчально-методичне забезпечення: комплекси методичних матеріалів у модульному середовищі, робочі програми та силабуси, інтернет-ресурси та платформи – 100 %; ресурси наукової бібліотеки – 80 %; інституційний репозитарій – 73,3 %; інші електронні ресурси – 66,7 %.

Пропозиції внутрішніх стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, адміністрації) щодо покращення змісту та викладання дисциплін враховує 80 % викладачів, не враховує – 20 %.

Щодо змісту та актуальності навчальної дисципліни викладачі дізнаються за результатами анкетування – 66,7 %; опитування у процесі викладання дисципліни – 86,7 %; залучення до обговорення ОП на засіданні кафедри – 53,3 %.

Матеріально-технічну базу для формування компетентностей та програмних результатів навчання, що передбачені дисципліною, вважають достатньою 46,7 % викладачів, частково достатньою – 46,7 %; недостатньою, яка потребує оновлення, – 6,7 %.

Висловлено низку пропозицій щодо покращення ОП. На думку респондентів, варто звернути увагу на відповідність між компетенціями,

програмними результатами навчання та компонентами освітньої програми; більш чітко визначити вимоги до проходження переддипломної практики (конкретизувати вимоги до проходження практики; конкретизувати вимоги до проходження практики і критерії її оцінювання; збільшити кількість годин для проходження магістерської практики); збільшити кількість годин на проведення практичних занять з профільних дисциплін; розділити вибіркового курс «Основи етно-та соціолінгвістики» на два курси і зробити курс «Соціолінгвістика» обов'язковим, а «Етнолінгвістику» об'єднати з курсом «Психолінгвістика, що зумовлено відкриттям науково-дослідної лабораторії «Соціолінгвістичне моделювання мовного середовища Хмельниччини й суміжних регіонів», робота в якій вимагає теоретичної і практичної підготовки магістрантів із соціолінгвістики; увести до переліку обов'язкових дисциплін курс наукової риторики і ораторської практики. Частина викладачів цілком схвалює ОП.

Таким чином, можемо стверджувати істотну підтримку ОП Філологія. Українська мова та література та діяльність викладачів відповідно до нормативних показників.

Водночас є певні застереження, як-от: невідомо, чому хтось один вважає, що ОП не відповідає місії та Стратегії розвитку Хмельницького національного університету, а для об'єктивності оцінювання має бути анонімним (з цією ж метою три викладачі запрошують якихось зовнішніх екзаменаторів). У нас є заочне навчання, але немає дуальної форми, хоча 26,7 % респондентів думають по-іншому. Анкетування засвідчило, що 20 % викладачів не враховує пропозицій внутрішніх стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, адміністрації) щодо покращення змісту та викладання дисциплін. Хотілося б уточнити, як саме покращити матеріально-технічну базу для формування компетентностей та програмних результатів навчання, адже її вважають частково достатньою 46,7 % респондентів, а 6,7 % – недостатньою, яка потребує оновлення.

Що стосується конкретних пропозицій для покращення ОП, то низку з них враховано а оновленому проєкті. Зокрема, зменшено кількість відповідностей між компетенціями, програмними результатами навчання та компонентами освітньої програми; в окремих дисциплінах збільшено кількість практичних занять із відповідним зменшенням лекційних. Планується обговорення програм проходження педагогічної і переддипломної практик та спільному засіданні кафедр слов'янської та української філології. Через обмежену кількість обов'язкових навчальних дисциплін та необхідність введення до цієї групи «Педагогіки і психології вищої школи» немає можливості доповнити її запропонованими предметами, які поки що залишатимуться вибірковими.

4. Анкета опитування випускників (40 відповідей)

Рік, в якому Ви закінчили ХНУ, – від 2009 до 2021 (найбільше – у 2015 та 2016 (по 6), 2012 і 2019 (по 5)). Серед респондентів – 60 % бакалаврів і магістрів, 17,5 % магістрів, 12,5 % бакалаврів і спеціалістів, 7,5 % спеціалістів, 2,5 % бакалаврів і спеціалістів.

Рівень підготовки, здобутий ними за спеціальністю, для своєї професійної діяльності вважають цілком достатнім 77,5 %, достатнім – 20 %, недостатнім – 2,5 %.

Під час навчання у респондентів були сформовані такі соціальні навички: організованість, відповідальність – 95 %; професійне спілкування – 82,5 %; уміння працювати в команді та критичне мислення – 60 %; лідерські якості – 47,5 %.

Сильними сторонами здобутої професійної освіти вважаються фундаментальна теоретична підготовка – 80 %; практико-орієнтована підготовка – 67,5 %; досвід, здобутий під час практик (педагогічної, виробничої тощо), – 60 %.

Актуальність змісту теоретичної підготовки оцінено як цілком актуальну – 50 %; актуальну у переважній більшості дисциплін – 42,5 %; актуальною з частини дисциплін – 5 %; неактуальною – 2,5 %.

Зміст практичних робіт із фахових дисциплін сприяв формуванню професійних умінь у 95 % респондентів, частково сприяв – у 5 %.

Обсяг і зміст практик для формування початкового рівня професійного досвіду ще під час навчання був цілком достатнім або достатнім у 47,5 % респондентів (разом – 95 %), частково достатнім або недостатнім – у 5 (по 2,5 %).

Фаховий рівень науково-педагогічних працівників, залучених в освітній процес, вважають цілком достатнім 77,5 % респондентів, достатнім із переважної більшості дисциплін – 20 %, достатнім із частини дисциплін – 2,5 %.

Найбільше запам'яталися респондентам: дипломні та курсові роботи, практики, викладання різних навчальних дисциплін (негативних відгуків немає).

Рекомендації щодо покращення підготовки за спеціальністю:

1) додати ще години для дисциплін практичного характеру (потрібно більше практичних занять зі спеціальності; "ліквідувати" частину "загальних" дисциплін, які не мають стосунку до філологічного спрямування; практика ніколи не буває зайвою, тому можна було б іще додати практичних занять);

2) збільшити кількість годин на педагогічну практику (більше практики; побільше практики; практика в школі з першого по останній курс навчання; хотілося би більше практики; для покращення відтворення набутих навичок та вмінь орієнтуватися більше на практику);

3) збільшити години на практичну підготовку, додати модуль із вивчення шкільної документації в курс методики викладання; готувати студентів до реальної роботи у школі; навчити студентів, як робити календарне планування з української мови та літератури; правила ведення нормативних документів: класного журналу, облік результатів навчальної діяльності здобувачів освіти);

4) збільшити кількість практичних занять з методики викладання спеціальності (збільшити кількість практичних робіт із дисциплін, які є найвагомішими у сфері майбутньої професії; більша кількість сучасних предметів для сучасних вчителів;

5) розширити перелік вибіркових дисциплін; включити в цей список деякі з обов'язкових дисциплін;

б) залучати до навчального процесу: педагогів з інших ЗВО (проведення тренінгів, майстер-класів), відомих науковців; пропонувати гранти, конкурси, стипендії.

Респондентами були: учителі загальноосвітніх шкіл – 20; викладачі ЗВО – 7; працівники музеїв, мовних шкіл і подібних організацій – 5; ЗМІ – 2; не працюють за спеціальністю – 6.

Стаж роботи за спеціальністю: від 1 до 3 років – 55,6 %; від 3 до 5 років – 5,6 %; від 5 до 10 років – 27,8 %; від 10 до 20 років – 11,1 %.

Варто подякувати нашим випускникам за високу активність і позитивну оцінку нашої роботи (лише окремі респонденти негативно оцінили нашу діяльність), однак слід зауважити, що участь у анкетуванні брали не лише магістри, а й спеціалісти і бакалаври, тому деякі рекомендації ми не можемо врахувати. Це, зокрема, підготовки до роботи в школі, адже випускники ОП Філологія. Українська мова та література готуються до роботи у ЗВО, проте пропозиції щодо покращення практичної підготовки слушні (ми збільшили на один кредит вивчення «Методики викладання філологічних дисциплін у ЗВО» та на одну годину в тиждень – практичні заняття замість лекцій з окремих предметів). Каталог вибіркових дисциплін частково розширений, зокрема і за рахунок обов'язкових предметів. До занять залучаємо науковців з інших навчальних закладів, практиків та інших стейкхолдерів, однак цей процес потрібно активізувати. Практика у третьому семестрі становить 15 кредитів (7 тижнів), хоча ми можемо їх і збільшити до 8 і навіть 9, якщо колектив кафедри вважатиме це доцільним.

5. Анкета опитування працедавців (5 анкет).

Назва Вашого підприємства/організації – Хмельницька спеціалізована середня загальноосвітня школа I-III ступенів №1, Централізована бібліотечна система Хмельницької міської територіальної громади, Хмельницький національний університет, Центр підготовки до ЗНО та ДПА «Кевін», Smartum, які перебувають у державній (1), комунальній (2) і приватній (2) власності (опитувалися директори – 4 і керівники структурних підрозділів – 2, стаж роботи яких – від 1 до 27 років. Працюють по 1 (60 %) і по 2 (40 %) наші випускники).

При прийнятті рішення щодо працевлаштування випускників ХНУ спеціальності «Філологія. Українська мова та література» були визначальними такі критерії:

наявність диплома бакалавра (магістра/ спеціаліста): «5» – 2, «3» – 2, «2» – 1;

наявність стажу роботи за спеціальністю – «4» – 1, «3» – 2; «2» – 1, «1» – 1;
проходження практики на Вашому підприємстві/ організації під час навчання – «5» – 3, «4» – 1, «3» – 1;

рекомендації з попереднього місця роботи – «3» – 1, «2» – 2, «1» – 2;

успішне проходження співбесіди – «5» – 2, «4» – 1, «3» – 2;

успішне проходження стажування під час випробувального терміну – «5» – 5.

Відповідність наявних якостей та здібностей випускників ХНУ спеціальності «Філологія. Українська мова та література», які працюють на підприємстві/ організації або очолюють певні підрозділи, очікуванням:

відповідальність: «5» – 5;

ініціативність: «5» – 5;

адаптивність/гнучкість: «5» – 4, «4» – 1

комунікабельність: «5» – 5;

професійна спрямованість, інтерес до роботи: «5» – 5;

креативність: «5» – 4, «4» – 1;

робота в команді: «5» – 4, «4» – 1.

Сильні сторони професійної освіти випускників ХНУ спеціальності «Філологія. Українська мова та література»:

рівень сформованості морально-етичних цінностей: «5» – 5;

рівень розвитку світоглядних та громадянських якостей: «5» – 4, «4» – 1;

фундаментальна теоретична підготовка: «5» – 3, «4» – 2;

практико-орієнтована підготовка: «5» – 3, «4» – 2;

досвід, здобутий під час практик (педагогічна, виробнича тощо)% «5» – 5.

Рівень сформованості професійних компетентностей випускників ХНУ спеціальності «Філологія. Українська мова та література»:

управлінська: «5» – 1, «4» – 2, «2» – 1;

дослідницька: «5» – 3, «4» – 1, «3» – 1;

проектувальна: «5» – 1, «4» – 3, «3» – 1;

комунікативна: «5» – 4;

дидактична: «5» – 2, «4» – 2;

методологічна: «5» – 2, «4» – 3;

діагностична: «5» – 2, «4» – 2, «3» – 1;

виробничо-технологічна: «5» – 3;

виховна: «5» – 5.

Шляхи покращення підготовки фахівців спеціальності «Філологія. Українська мова та література» на базі ХНУ: змінити навчальний план, додати більше практики в ЗЗСО; навчити самостійно приймати рішення і брати на себе відповідальність; розширити бази практики, організовувати виїзні заняття на базі роботодавців тощо.

На нашу думку, на формування моральних якостей та здібностей наших випускників варто звернути увагу при викладанні педагогіки і психології вищої школи, а професійних компетентностей – також методики викладання філологічних дисциплін у ЗВО.

Відчувається вплив місця роботи випускників ОП – ЗЗСО, однак змінювати структуру освітніх компонентів і практичної підготовки ми не будемо. Натомість виїзні заняття на базах роботодавців варто впровадити в навчальний процес.

УХВАЛИЛИ: звернути увагу на вказані недоліки, затвердити результати анкетування стейкхолдерів за ОП зі спеціальності 035.01 «Філологія. Українська мова та література» (за освітнім рівнем «магістр»), врахувати їх у подальшому навчальному процесі, розмістити відповідну інформацію на сайті кафедри української філології ХНУ.

Завідувач кафедри

Секретар кафедри

І. Б. Царалунга

А. М. Янчишин